

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin tappamista

Hakija

Hanka-Taimen Oy / Erkki Jaamalainen

Asia

Lupahakemus korppien ampumiseen ajalla 1.12.2025-15.3.2026 vakavan kalatalousvahingon estämiseksi kalanviljelylaitoksella Rautalammella, Pohjois-Savossa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa ampua 40 korppia (*Corvus corax*) 1.12.2025-15.3.2026 välisenä aikana Rautalammella sijaitsevan Tyyrinvirran kalanviljelylaitoksen alueelta vakavan kalatalousvahingon estämiseksi. Korpit ovat oppineet pyydystämään jäältä kalanviljelylaitoksen altaissa olevia kaloja. Altaisiin tuleva vesi tekee avantoja jäähän ja näiden avantojen reunalta korpit, varikset ja harakat kalastavat. Korpit ovat runsastuneet ja kesyyntyneet laitoksen alueella viimeisen 15 vuoden aikana ja talvisin kalanviljelylaitoksella esiintyy 100–150 korppia. Korppien aiheuttamien kalatalousvahinkojen vuoksi hakijalle on aikaisemmin myönnetty kaksi poikkeuslupaa korppien tappamiseen (VARELY/3398/2018, VARELY/6036/2023).

Hakijan mukaan kalat tulevat helposti kiertämään avantojen pinnassa, josta linnut pyydystävät niitä. Tyypillisesti yksi lintu pyydystää kaloja ja heittää niitä taakseen odottavalle parvelle syötäväksi. Lintujen aiheuttama taloudellinen vahinko on hakijan arvion mukaan 10 000 € vuodessa. Kevään tullen linnut poistuvat kalanviljelylaitokselta pesimäalueilleen, minkä vuoksi poikkeuslupaa on haettu 15.3.2026 asti.

Kaatopaikkojen sulkeminen ja linnuille kelpaavan materiaalin kompostoituminen on siirtänyt linnut ruokailemaan maaseudulle niille sopiviin kohteisiin. Avoimien vesien aikana kalanviljelykassien verkot estävät korppia syömästä pääasiassa pieniä kirjolohia ja siikoja (alle 100 g). Talvella verkkoja ei ole mahdollista pitää kasseissa, sillä ne jäätyvät, repeytyvät ja rikkoontuvat. Hakijan antaman laskelman mukaan verkkokustannukset ovat 200–1200 € per kassi ja kalanviljelylaitoksella on kaiken kaikkiaan käytössään 160 kassia. Kassien uusiminen vuosittain ei ole taloudellisesti kohtuullista.

Hakija on pyrkinyt käyttämään erilaisia äänikarkotteita laitoksen historiassa esim. lokeille ja kalasääskille. 1970–80-luvuilla oli käytössä kaasutykki, joihin linnut tottuivat nopeasti. 1990-luvulla hakija kokeili korkeisiin ultraääniin perustuvaa laitteistoa, jonka piti toimia linnuilla ja jyrsijöillä. Laitteen vaikutus kohdistui lähinnä työntekijöihin, jotka lähialueella työskennellessään saivat päänsärkyä ja lähialueen koirat ulvoivat, kun laite lähetti korkeaa ääntä. Linnut eivät siitä välittäneet. 2000-luvulla hakija kokeili kaasulla täytettäviä erilaisia linnun kuvia narun varassa korkealla allasalueen yläpuolella, jolle ei ollut vaikutusta lintuihin. Laitosalueella on koitettu karkottaa lintuja pysäköimällä autoa eri kohtiin - sen vaikutus riitti muutamaksi päiväksi. Lintujen kalastusta on myös pyritty häiritsemään vesitykillä, joka rikkoo vedenpintaa, mutta sillä ei ollut toivottua tulosta. Henkilökunnan liikkuminen alueella karkottaa korpeja hyvin, mutta tämän vaikutus rajoittuu arkipäiviin, jolloin henkilökuntaa on paikalla ja viikonloppuisin korpit voivat siksi jatkaa kalojen syömistä häiriöittä. Hakijan aikaisemmista poikkeusluvista saatujen kokemusten mukaan korppien ampuminen ja kuolleiden lintujen asettaminen pelotteeksi on ainoa tehokas keino ehkäistä vakavan kalatalousvahingon syntymistä alueella.

Hakija perustelee 40 korpin ampumista sillä, että linnut oppisivat välttelemään ihmistä. Tämä määrä ei vaikuta hakijan mukaan korpin suotuisaan suojelutasoon, sillä hakija on

esim. vuosina 2022–2023 ampunut aikaisemman poikkeusluvan nojalla 25–30 korppia vuosittain, eikä tämä ole vaikuttanut alueen korppimäärään.

Määräykset, joita hakemus koskee

Korppi on muualla kuin porohoitoalueella luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin tahallinen tappaminen tai pyydystäminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kalataloudelle koituvan vakavan vahingon estämiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan korppien tappamiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 15.3.2026 asti Hanka-Taimen Oy:n kalanviljelylaitoksella Rautalammella.
- 2 Tällä luvalla saa ampua enintään 7 korppia luvan voimassaolon aikana.
- 3 Kuoliaaksi ampumisen karkotevaikutuksen tehostamiseksi karkotusta on tehtävä myös paukkupatruunoilla. Ampumisen pelotevaikutus tulee jakaa mahdollisimman pitkälle ajanjaksolle.
- 4 Lintuinfluenssatilanteen salliessa ammuttuja lintuja tulee asettaa pelotteeksi 1–5 kpl siten, että ne on sijoitettu linnuille näkyvästi ja siten, että ne eivät peity lumeen esim. tolpan tai vastaavan rakenteen päälle. Hakijan tulee seurata Ruokaviraston viestintää lintuinfluenssatilanteesta ja tarvittaessa luopua lintujen esille jättämisestä. Pelotekäytön jälkeen linnut tulee hävittää asianmukaisesti.
- 5 Ampuminen tulee tehdä metsästyslaissa sallitulla ja säädetyllä tavalla.
- 6 Ampumisen ohella tulee pitää yllä ennaltaehkäisevien keinojen sekä muiden karkotuskeinojen käyttöä ja kehittämistä.
- 7 Mikäli ammutut linnut ovat rengastettuja, on löytöpaikka- ja aikatiedot toimitettava Luonnontieteellisen keskusmuseon rengastustoimistoon (Rengastustoimisto, PL 17, 00014 Helsingin yliopisto, sähköposti: rengastus@luomus.fi; tai rengaslöytölomake <https://loydos.luomus.fi/forms/rengasloyto>).
- 8 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 9 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 10 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 11 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 12 Luvan käytöstä tulee raportoida 30.6.2026 mennessä, johon asti raportointivelvoite on voimassa. Raportti toimitetaan Lupa- ja valvontaviraston kirjaamoon (kirjaamo@lvv.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/7327/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä ammuttujen lintujen määrä, toimenpiteiden ajankohta, arvio toimenpiteiden vaikutuksesta sekä ampumisen lisäksi käytetyistä karkotuskeinoista.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää vakavan kalatalousvahingon estämiseksi.

Korpit aiheuttavat vakavaa kalatalousvahinkoa kalanviljelylaitokselle, vaikka hakija on pyrkinyt eri menetelmin ennaltaehkäisemään korppien aiheuttamia vahinkoja. Jo aikaisemmissa hakijalle myönnettyissä poikkeusluissa (VARELY/3398/2018, VARELY/6036/2023), on todettu, ettei asiaan ole osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin korppien ampuminen. Edellisen poikkeusluvan myöntämisen jälkeen ei ole ilmestynyt sellaisia lintuja vahingoittamattomia karkotusmenetelmiä, joiden arvioidaan olevan yksinomaan riittäviä ratkaisemaan ongelmaa. Hakijalle myönnetään siksi lupaa ampua 7 korppia 15.3.2026 asti. Määrä on sama mitä hakija on ampunut vastaavana ajankohtana vuosina 2024 ja 2025 poikkeusluvan VARELY/6036/2023 nojalla. Enintään 7 korpin ampuminen katsotaan siksi riittäväksi karkotusvaikutuksen aikaansaamiseksi ja vakavan kalatalousvahingon estämiseksi. Karkotusvaikutus voimistuu entisestään, kun ammuttuja lintuja ripustetaan näkyville paikoille kalanviljelylaitosten ympäristöön. Karkotevaikutusta tulee myös ylläpitää ampumalla lintuja vahingoittamattomia paukkupatruunoita. Vaikka hakijan aikaisemmin kokeilemat muut karkotustoimenpiteet eivät ole olleet tehokkaita, tulee karkotusvälineitä kuten Scarey man -pelotinta tai BirdAlert -äänilaitetta kokeilla muiden karkotusmenetelmien rinnalla. Esimerkiksi BirdAlert tuottaa lajispesifisiä varoitusääniä, jotka voivat auttaa lintujen karkottamisessa ja niiden aiheuttamien vahinkojen vähentämisessä.

Luvan mukainen toiminta ei haittaa korpin suotuisan suojelutason säilyttämistä alueellisesti tai valtakunnallisesti, sillä ammuttavien korppien määrä on rajattu.

Muuta huomioitavaa

Valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto vastaa 1.1.2026 lähtien ELY-keskusten ympäristöön liittyvistä lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävistä.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Korpit aiheuttavat kalanviljelylaitoksella vakavaa vahinkoa, johon on tarpeellista puuttua viipymättä. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Robin Ramstedt ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Pohjois-Savon ELY-keskus kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Itä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi

Rautalampi rautalammin.kunta@rautalampi.fi

SLL Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri pohjois-savo@sll.fi

Tapiola Pohjois-Savo-Kainuu ry. info@tapiolary.com

Lintuyhdistys Kuikka ry. hallitus@lintuyhdistyskuikka.net

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/7327/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/7327/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 09.12.2025 14:02

Esittelijä Ramstedt Robin 09.12.2025 12:02

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.